Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

28 päivänä heinäkuuta 2016*

Ennakkoratkaisupyyntö — Maatalous — Asetus (EY) N:o 1/2005 — Eläinten suojelu kuljetuksen aikana — Pitkät kuljetusmatkat — Liitteessä I olevan V luvun 1.4 kohdan d alakohta — Eläinten kuljetusmatkan ja levon kesto kuljetuksen aikana — Nautojen kuljetukset — Käsite vähintään yhden tunnin pituinen riittävä lepojakso — Mahdollisuus keskeyttää kuljetus useita kertoja — 22 artikla — Viivästykset kuljetuksen aikana — Asetus (EY) No 1234/2007 ja asetus (EU) N:o 817/2010 — Vientituki — Vaatimukset, jotka koskevat elävien nautaeläinten hyvinvointia kuljetuksen aikana — Asetus N:o 817/2010 — 2 artiklan 2–4 kohta — Poistumispaikan virkaeläinlääkäri — Kertomus ja sellaiseen asiakirjaan, jolla todistetaan eläinten poistuneen unionin tullialueelta, tehty maininta siitä, onko asetuksen N:o 1/2005 sovellettavia säännöksiä noudatettu vai ei — Toimitettujen tarkastusten epätyydyttävä tulos — 5 artiklan 1 kohdan c alakohta — Kyseisen maininnan sitovuus vientitukien maksamiseen toimivaltaiseen kansalliseen viranomaiseen nähden

Asiassa C-469/14,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Finanzgericht Hamburg (Hampurin verotuomioistuin, Saksa) on esittänyt 29.8.2014 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 14.10.2014, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Masterrind GmbH

vastaan

Hauptzollamt Hamburg-Jonas,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja L. Bay Larsen sekä tuomarit D. Šváby (esittelevä tuomari), J. Malenovský, M. Safjan ja M. Vilaras,

julkisasiamies: N. Wahl,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Hauptzollamt Hamburg-Jonas, asiamiehenään S. Heise,

— Ranskan hallitus, asiamiehinään S. Ghiandoni ja D. Colas,

— Euroopan komissio, asiamiehinään B. Eggers ja B. Schima,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

kuultuaan julkisasiamiehen 21.1.2016 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee yhtäältä eläinten suojelusta kuljetuksen ja siihen liittyvien toimenpiteiden aikana sekä direktiivien 64/432/ETY ja 93/119/EY ja asetuksen (EY) N:o 1255/97 muuttamisesta 22.12.2004 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1/2005 (EUVL 2005, L 3, s. 1, ja oikaisu EUVL 2011, L 336, s. 86) liitteessä I olevan V luvun 1.4 kohdan d alakohdan ja toisaalta yksityiskohtaisten sääntöjen säätämisestä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 nojalla elävien nautaeläinten hyvinvointia kuljetuksen aikana koskevien, vientitukia myönnettäessä noudatettavien vaatimusten osalta 16.9.2010 annetun komission asetuksen (EU) N:o 817/2010 (EUVL 2010, L 245, s. 16) tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa Masterrind GmbH (jäljempänä Masterrind) on riitauttanut Hauptzollamt Hamburg-Jonasin (Hamburg-Jonasin päätullitoimipaikka, Saksa) tekemän sen päätöksen sääntöjenmukaisuuden, jolla vientituki, joka ensin mainitulle oli maksettu kuuden siitossonnin kuljetuserän viennistä Marokkoon, määrättiin perittäväksi kokonaisuudessaan takaisin.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

Asetus N:o 1/2005

3 Asetuksen N:o 1/2005 11 ja 19 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(11) Jotta varmistetaan tämän asetuksen yhdenmukainen ja tehokas soveltaminen kaikkialla yhteisössä sen pääperiaatteen mukaisesti, jonka mukaan eläimiä ei saa kuljettaa niin, että ne voivat loukkaantua tai kärsiä tarpeettomasti, on aiheellista laatia yksityiskohtaiset säännökset, joissa käsitellään erityyppisiin kuljetuksiin liittyviä erityistarpeita. Näitä yksityiskohtaisia säännöksiä olisi tulkittava ja sovellettava edellä mainitun periaatteen mukaisesti, ja niitä olisi ajantasaistettava aina silloin, kun ne eivät erityisesti uuden tieteellisen asiantuntemuksen mukaan enää näytä olevan edellä mainitun periaatteen mukaisia tiettyjen lajien tai tietyntyyppisten kuljetusten osalta.

– –

(19) Tieliikenteen sosiaalilainsäädännön yhdenmukaistamisesta 20 päivänä joulukuuta 1985 annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 3820/85 [(EYVL 1985, L 370, s. 1)] säädetään kuljettajien ajojaksojen enimmäispituudesta ja lepojaksojen vähimmäispituudesta. On asianmukaista, että eläinten kuljetuksia säännellään vastaavasti. Tieliikenteen valvontalaitteista 20 päivänä joulukuuta 1985 annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 3821/85 [(EYVL 1985, L 370, s. 8)] säädetään, että maantieajoneuvoihin on asennettava valvontalaitteet ja niitä on käytettävä, jotta voidaan tehokkaasti varmistaa tieliikennettä koskevan sosiaalilainsäädännön noudattaminen. Tällaiset valvontatiedot on asetettava saataville ja tarkistettava, jotta voidaan varmistaa eläinten hyvinvointia koskevan lainsäädännön mukaisten kuljetusaikarajoitusten noudattaminen.”

4 Asetuksen N:o 1/2005 3 artiklassa, jonka otsikko on ”Eläinkuljetuksia koskevat yleiset edellytykset”, säädetään seuraavaa:

”Eläimiä ei saa kuljettaa tai kuljetuttaa siten, että niille voi aiheutua vammoja tai turhaa kärsimystä.

Lisäksi on seuraavien edellytysten täytyttävä:

a) on toteutettu ennalta kaikki tarvittavat järjestelyt, joilla pyritään saattamaan kuljetusmatkan kesto mahdollisimman lyhyeksi ja huolehtimaan eläinten tarpeista sen aikana;

– –

f) kuljetus suoritetaan viipymättä määräpaikkaan, ja eläinten hyvinvointi tarkistetaan säännöllisesti ja sitä pidetään yllä asianmukaisesti;

– –

h) eläimille tarjotaan sopivin välein niiden lajiin ja kokoon nähden laadultaan ja määrältään asianmukaisesti vettä, ravintoa ja lepoa.”

5 Asetuksen N:o 1/2005 6 artiklan 3 kohdan mukaan eläinkuljettajien on kuljetettava eläimiä asetuksen liitteessä I esitettyjen teknisten sääntöjen mukaisesti.

6 Kyseisessä liitteessä olevaan V lukuun sisältyvät juotto- ja ruokintavälejä sekä kuljetusmatka-aikoja ja lepojaksoja koskevat säännöt. Mainitun luvun 1.4 kohta koskee muun muassa nautaeläinten, vasikkoja lukuun ottamatta, pitkiä kuljetuksia, jotka määritellään asetuksen N:o 1/2005 2 artiklan m alakohdassa yli kahdeksan tuntia kestäväksi kuljetusmatkaksi; matka alkaa siitä, kun ensimmäinen kuljetuserän eläin siirretään. Kyseisen luvun 1 osan sanamuoto on seuraava:

”1.1. Tässä jaksossa vahvistettuja vaatimuksia sovelletaan rekisteröityjä hevoseläimiä lukuun ottamatta kotieläiminä pidettävien hevos-, nauta-, lammas-, vuohi- ja sikaeläinten kuljetukseen ilmakuljetuksia lukuun ottamatta.

1.2. Edellä 1.1 kohdassa tarkoitettujen eläinlajien kuljetusmatka-aika ei saa olla yli kahdeksan tuntia.

1.3. Edellä 1.2 kohdassa tarkoitettua enimmäiskuljetusmatka-aikaa voidaan pidentää, jos luvun VI lisävaatimukset täyttyvät.

1.4. Käytettäessä 1.3 kohdassa tarkoitetut vaatimukset täyttävää maantieajoneuvoa juotto- ja ruokintavälien sekä kuljetusmatka-aikojen ja lepojaksojen osalta on noudatettava seuraavaa:
a) – – [vasikat] – –
b) [siat] – –
c) [kotieläiminä pidettävät hevoseläimet] – –
d) Kaikkien muiden 1.1 kohdassa tarkoitettujen lajien eläinten on saatava levätä riittävästi, vähintään tunnin ajan 14 tunnin matkan jälkeen, erityisesti juottamista ja tarvittaessa ruokkimista varten. Tämän lepojakson jälkeen kuljetusta voidaan jatkaa edelleen 14 tunnin ajan.

1.5. Vahvistetun kuljetusmatka-ajan jälkeen eläimet on purettava kuormasta, ruokittava ja juotettava ja niiden on annettava levätä vähintään 24 tuntia.

– –

1.8. Eläinten edun vuoksi edellä 1.3, 1.4 ja 1.7 b kohdassa tarkoitettuja kuljetusmatka-aikoja voidaan pidentää kahdella tunnilla, erityisesti jos kuljetuksen määräpaikka on lähellä.

– –”

7 Asetuksen N:o 1/2005 22 artiklassa, jonka otsikko on ”Viivästykset kuljetuksen aikana”, säädetään seuraavaa:

”1. Toimivaltaisen viranomaisen on toteutettava tarvittavat toimenpiteet ehkäistäkseen tai saattaakseen mahdollisimman vähiin kuljetuksessa tapahtuvat viivästykset tai eläinten kärsimykset, jos tämän asetuksen säännöksiä ei voida soveltaa odottamattomien olosuhteiden vuoksi. Toimivaltaisen viranomaisen on varmistettava, että siirtopaikoilla sekä poistumispaikoilla ja rajatarkastusasemilla sovelletaan erityisjärjestelyitä eläinkuljetusten asettamiseksi etusijalle.

2. Eläinlähetystä ei saa viivyttää kuljetuksen aikana, ellei se ole ehdottoman välttämätöntä kuljetettavien eläinten hyvinvoinnin tai yleisen turvallisuuden kannalta. Kuormaamisen loppuunsaattamisen ja lähdön välillä ei saa olla tarpeettomia viivästyksiä. Jos jotakin eläinlähetystä on viivytettävä kuljetuksen aikana yli kaksi tuntia, toimivaltaisen viranomaisen on varmistettava, että eläinten hoitoa ja tarvittaessa niiden ruokkimista, juottamista, lastista purkamista ja sijoittamista varten toteutetaan asianmukaiset järjestelyt.”

Asetus (EY) N:o 1234/2007 ja asetus N:o 817/2010

8 Maatalouden yhteisestä markkinajärjestelystä ja tiettyjä maataloustuotteita koskevista erityissäännöksistä 22.10.2007 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 (yhteisiä markkinajärjestelyjä koskeva asetus) (EUVL 2007, L 299, s. 1) 168 artiklassa säädetään, että eläviä nautaeläimiä koskevien vientitukien myöntäminen ja maksaminen edellyttää eläinten hyvinvointia ja erityisesti eläinten suojelua kuljetuksen aikana koskevassa unionin lainsäädännössä vahvistettujen säännösten noudattamista.

9 Kyseinen säännös on pantu täytäntöön asetuksella N:o 817/2010.

10 Viimeksi mainitun asetuksen viidennessä perustelukappaleessa todetaan, ”että eläinten fyysisen tilan ja terveyden arviointi edellyttää asiantuntemusta ja kokemusta. Tämän vuoksi tarkastuksen tekijän olisi oltava eläinlääkäri. Lisäksi näiden tarkastusten laajuus olisi selkeytettävä ja laadittava mallikertomus niiden tarkkuuden ja yhdenmukaisuuden varmistamiseksi”.

11 Kyseisen asetuksen seitsemännessä perustelukappaleessa tarkennetaan erityisesti, että ”kyseisten eläinten hyvinvointia koskevien säännösten rikkominen ei johda vientituen alentamiseen vaan sen menettämiseen sellaisista eläimistä, joiden osalta hyvinvointia koskevia vaatimuksia ei noudatettu, sanotun kuitenkaan rajoittamatta Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä tunnustetun ylivoimaisen esteen huomioon ottamista”.

12 Asetuksen N:o 817/2010 1 artiklassa säädetään, että vientitukien maksaminen edellyttää, että kun eläimiä kuljetetaan lopullisena määräpaikkana olevan kolmannen maan ensimmäiseen purkamispaikkaan, noudatetaan asetuksen N:o 1/2005 3–9 artiklaa ja sen liitteitä.

13 Asetuksen N:o 817/2010 2 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Poistumispaikan virkaeläinlääkärin on neuvoston [eläimiä ja eläintuotteita koskevien todistusten laadinnasta 17.12.1996 annetun neuvoston direktiivin 96/93/EY (EYVL 1997, L 13, s. 28)] mukaisesti todennettava niiden eläinten osalta, joita koskeva vienti-ilmoitus on hyväksytty, että:

a) asetuksessa (EY) N:o 1/2005 säädettyjä vaatimuksia on noudatettu mainitun asetuksen 2 artiklan r alakohdassa määritellystä lähtöpaikasta poistumispaikkaan asti;

– –

Tarkastukset tehneen virkaeläinlääkärin on laadittava liitteessä I annetun mallin mukainen kertomus, jossa vahvistetaan, ovatko ensimmäisen alakohdan mukaisesti tehtyjen tarkastusten tulokset hyväksyttävät vai ei-hyväksyttävät.

– – Maksajavirastolle on lähetettävä jäljennös kertomuksesta.”

14 Saman artiklan 3 ja 4 kohdassa säädetään, että jos kyseinen eläinlääkäri katsoo 2 kohdassa tarkoitettujen vaatimusten täyttyvän, hän varmentaa tämän maininnan asiakirjaan, jolla todistetaan eläinten – niitä eläimiä lukuun ottamatta, joiden osalta asetuksessa N:o 1/2005 säädettyjä vaatimuksia ei ole noudatettu – poistuneen Euroopan unionin tullialueelta.

15 Asetuksen N:o 817/2010 4 ja 5 artiklassa säädetään seuraavaa:

”4 artikla

Vientitukien maksumenetelmä

– –

2. – – vientituen maksuhakemukseen on liitettävä – –:

a) tämän asetuksen 2 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu asianmukaisesti täytetty asiakirja;

– –

5 artikla

Vientitukien maksamatta jättäminen

1. Toisen alakohdan mukaisesti lasketun vientituen eläinkohtaista kokonaismäärää ei makseta:

– –

c) eläimistä, joiden osalta toimivaltainen viranomainen toteaa 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen asiakirjojen ja/tai kaikkien muiden hallussaan olevien tämän asetuksen noudattamista koskevien todisteiden perusteella, että asetuksen (EY) N:o 1/2005 3–9 artiklaa ja mainituissa artikloissa tarkoitettuja liitteiden säännöksiä ei ole noudatettu.

– –”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

16 Masterrind ilmoitti kesäkuussa 2011 vievänsä Marokkoon kuusi siitossonnia, ja Hauptzollamt Hamburg-Jonas (Hamburg-Jonasin päätullitoimipaikka, jäljempänä Hauptzollamt) myönsi sille 13.7.2011 tekemällään päätöksellä tähän vientiin liittyen vientituen ennakon.

17 Ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, että eläinten kuormauspaikan Northeimin (Saksa) ja Sèten (Ranska) sataman, jossa eläimet laivattiin edelleen kuljetettaviksi, välinen matka sujui seuraavasti:

— 16.6.2011 alkaen klo 10.30: kuormaus;

— samana päivänä noin klo 11.30: lähtö kuormauspaikalta;

— samana päivänä klo 19: pysähdys Wasserbilligissä (Luxemburg) yhden tunnin pituisen ruokintatauon ajaksi;

— samana päivänä klo 22: pysähdys Épinalissa (Ranska) 10 tuntia kestäneen ja tieliikenteen sosiaalilainsäädännön yhdenmukaistamisesta ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 3821/85 ja (EY) N:o 2135/98 muuttamisesta sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3820/85 kumoamisesta 15.3.2006 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 561/2006 (EUVL 2006, L 102, s. 1) asetettujen, ajo- ja lepoaikoja koskevien vaatimusten mukaisen toisen ruokintatauon ajaksi;

— 17.6. noin klo 8: matka jatkui;

— samana päivänä klo 17: saapuminen Sèteen.

18 Poistumispaikan virkaeläinlääkäri merkitsi poistumispaikalla suorittamansa tarkastuksen jälkeen tarkastuskertomukseen maininnan ”Non conforme au contrôle officiel visé à l’article 2 du règlement (CE) nº 817/2010” (Ei ole asetuksen (EY) N:o 817/2010 2 artiklassa säädetyn virallisen tarkastuksen mukainen) kaikkien eläinten osalta. Myöhemmin ilmeni, että Ranskan eläinlääkintäviranomaisten arvion mukaan sonnien kuljetus, jonka kokonaiskesto ilman lastin purkua kuljettajien lepoaika mukaan lukien ylittää 31 tuntia, ei ole asetuksessa N:o 1/2005 asetettujen vaatimusten mukainen.

19 Näin ollen Hauptzollamt vaati 5.6.2012 tekemällään päätöksellä Masterrindille maksetun vientituen palauttamista 10 prosentilla korotettuna.

20 Masterrind teki päätöksestä oikaisuvaatimuksen ja saattoi asian tämän jälkeen Euroopan komission käsiteltäväksi saadakseen tämän näkemyksen asetuksen N:o 1/2005 liitteessä I olevassa V luvussa vahvistettujen, kuljetusmatka-aikoja ja lepojaksoja koskevien sovellettavien säännösten tulkinnasta. Kyseinen toimielin totesi katsovansa, että kyseisissä säännöksissä edellytetään nautojen sallitun enimmäiskuljetusmatka-ajan ilman kuorman purkamista olevan 29 tuntia, joka lasketaan kuormauksesta ja joka sisältää yhden tunnin lepojakson ajoneuvossa, mutta että kyseistä kuljetusmatka-aikaa voidaan pidentää kahdella tunnilla eläinten edun vuoksi, erityisesti jos kuljetuksen määräpaikka on lähellä, joten kuljetusmatka-aika ei missään tapauksessa saa ylittää 31 tuntia.

21 Hauptzollamt hylkäsi Masterrindin oikaisuvaatimuksen 19.7.2013 tekemällään päätöksellä katsoen, että poistumispaikan virkaeläinlääkärin päätös sitoi sitä.

22 Masterrind nosti Finanzgericht Hamburgiin (Hampurin verotuomioistuin) kanteen, jossa se vetosi siihen, että asetuksen N:o 1/2005 liitteessä I olevan V luvun 1.4 kohdan d alakohdan säännöksellä, jonka mukaan lepojakson on oltava vähintään tunnin pituinen, tarkoitetaan sitä, että kahden kuljetusvaiheen välinen lepojakso voi olla yhtä tuntia pidempi.

23 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan sen käsiteltävänä olevassa asiassa annettava ratkaisu riippuu yhtäältä siitä, tarkoittaako asetuksen N:o 1/2005 liitteessä I olevan V luvun 1.4 kohdan d alakohdan säännös, jonka mukaan lepojakson on oltava vähintään tunnin pituinen, todellakin sitä, että kahden kuljetusvaiheen välinen lepojakso saa kestää yli tunnin, ja toisaalta siitä, voidaanko Ranskassa sijaitsevan poistumispaikan virkaeläinlääkärin maininta, jonka mukaan pääasiassa kyseessä oleva kuljetus on toimitettu tämän asetuksen vastaisesti, kyseenalaistaa Saksan toimivaltaisessa viranomaisessa, kun kyse on kuljetettavia eläimiä koskevan vientituen maksamisesta.

24 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo ensiksi ensin mainitun seikan osalta, ettei asiassa ole merkitystä sillä, että pääasiassa kyseessä olevaan kuljetukseen sisältyi mainitun 1.4 kohdan d alakohdassa mainitun kahden siirtovaiheen sijasta kolme vaihetta, joiden pituudet olivat 8 tuntia 30 minuuttia, sitten 2 tuntia ja tämän jälkeen 9 tuntia, koska yksikään näistä vaiheista tai kaksi peräkkäistä vaihetta yhdessä ei ylittänyt mainitussa säännöksessä säädettyä enimmäisaikaa, joka on kummankin siinä säädetyn kuljetusvaiheen osalta 14 tuntia.

25 Tämän jälkeen kyseinen tuomioistuin palauttaa mieliin 9.10.2008 annetun tuomion Interboves (C-277/06, EU:C:2008:548) 15 kohdan ja julkisasiamies Mengozzin asiassa Interboves (C-277/06, EU:C:2008:162) antaman ratkaisuehdotuksen 18 kohdan ja on sitä mieltä, että mainitussa säännöksessä säädetään välivaiheen lepojaksosta, jonka on oltava vähintään yksi tunti mutta joka voi olla pidempikin. Se katsoo, että unionin lainsäätäjä on nautojen maantiekuljetusten osalta konkretisoinut asetuksen N:o 1/2005 3 artiklan toisen kohdan a alakohtaan kirjatun yleisen säännön, jonka mukaan kaikki tarvittavat järjestelyt, joilla pyritään saattamaan kuljetusmatkan kesto mahdollisimman lyhyeksi ja huolehtimaan eläinten tarpeista sen aikana, on toteutettava ennalta, kyseisen asetuksen liitteessä I olevan V luvun 1.4 kohdan d alakohtaan otetulla säännöllä, jonka mukaan välivaiheen lepojakson on oltava vähintään yksi tunti eikä yksi tunti, kuten komissio on väittänyt.

26 Siitä, miksi kyseisestä lepoajasta on säädetty, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, ettei tätä ole tarkoitettu yksinomaan eläinten juottamiseen tai ruokkimiseen, ja se viittaa ilmaisussa ”eläinten on saatava levätä riittävästi, vähintään tunnin ajan – – erityisesti juottamista ja tarvittaessa ruokkimista varten” käytettyyn sanaan ”erityisesti” tai kyseisen säännön eri kieliversioissa käytettyihin vastaaviin sanontoihin. Lepojaksoa voidaan siis perustella – kuten tässä tapauksessa – maantieliikenteen kuljettajien ajo- ja lepoaikojen alalla sovellettavan lainsäädännön noudattamisella, kun eläimiä ruokitaan ja juotetaan samaan aikaan.

27 Lopuksi ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan lepojaksot, jotka ovat kahden enintään 14 tunnin pituisen siirtovaiheen välissä, eivät yhteenlaskettuina voi ylittää 14 tuntia, jota pidempään yksi siirtovaihe ei saa kestää. Tällainen rajoitus, jota kyseinen tuomioistuin pitää selvästi sitä asetuksen N:o 1/2005 liitteessä I olevassa 1.5 kohdassa säädettyä 24 tunnin lepojaksoa lyhyempänä, jonka kuluessa eläimet puretaan kuormasta kahden, enintään 14 tunnin pituisen siirtovaiheen jälkeen, on perusteltavissa sellaisen lepojakson, jonka kuluessa kuormaa ei pureta, vähäisemmällä suotuisalla vaikutuksella ja tavoitteella, jona on ilman kuorman purkua kuluvan siirtoajan merkittävän pitkittymisen rajoittaminen sikäli kuin se on mahdollista.

28 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa toisesta seikasta eli siitä, sitooko poistumispaikan virkaeläinlääkärin tekemä maininta, jolla varmennetaan, ettei pääasiassa kyseessä oleva kuljetus ollut asetuksen N:o 1/2005 mukainen, vientitukien maksamiseen toimivaltaista viranomaista, että kyseisen eläinlääkärin tekemä maininta, joka liittyy hänen arviointiinsa siitä, onko kyseistä asetusta noudatettu, ja hänen leimansa ovat hallinnollisia muodollisuuksia, jotka voidaan riitauttaa ainoastaan yhdessä sen pääasiaratkaisun kanssa, jolla vientitukien maksamisesta vastaavat viranomaiset epäävät vientituet.

29 Tämän mielipiteensä tueksi kyseinen tuomioistuin esittää ensinnäkin, ettei poistumispaikan virkaeläinlääkärin toiminnalla ole välitöntä lainsäädäntöön perustuvaa vaikutusta viejään ja kolmansiin nähden, koska viejän oikeudelliseen tilanteeseen vaikuttaa ainoastaan vientitukien maksamiseen toimivaltaisen viranomaisen päätös. Virkaeläinlääkärin toiminta näyttää sen mukaan siis monivaiheisen

menettelyn yhdeltä vaiheelta, kun huomioon otetaan etenkin asetuksen N:o 817/2010 4 artiklan 2 kohdan a alakohta, jossa poistumispaikan virkaeläinlääkärin tekemää mainintaa pidetään muotovaatimuksena, joka täyttyy siitä riippumatta, onko kyseinen maininta sisällöltään myöntävä vai kieltävä, koska aineellinen arviointi kuuluu vientitukien maksamiseen toimivaltaiselle viranomaiselle.

30 Toiseksi se viittaa 13.3.2008 annettuun tuomioon Viamex Agrar Handel (C-96/06, EU:C:2008:158) ja 25.11.2008 annettuun tuomioon Heemskerk ja Schaap (C-455/06, EU:C:2008:650), joista sen mukaan seuraa, että poistumispaikan virkaeläinlääkärin myöntävä arviointi ei ole kumoamaton todiste eläinkuljetuksia koskevien säännösten noudattamisesta ja ettei se näin ollen sido vientitukien maksamiseen toimivaltaista viranomaista silloin, kun asiassa on esitetty kyseisen arvioinnin kyseenalaistavia seikkoja.

31 Lopuksi ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, että toimitettujen tarkastusten tuloksia koskeva kertomus, joka poistumispaikan virkaeläinlääkärin on laadittava samalla kun tämä merkitsee kyseisen maininnan vientiasiakirjaan ja joka tämän on osoitettava kyseiselle viranomaiselle, sisältää eläinlääkärin erityisasiantuntemukseen kuuluvia seikkoja, joilla kyseinen tuomioistuin olettaa olevan erityistä arvoa, mutta kyseinen erityisasiantuntemus ei kuitenkaan ole yhteydessä siihen, kun maksajaelin kyseisen eläinlääkärin esittämät toteamukset huomioiden arvioi oikeudellisesti, täyttyvätkö tuensaantioikeuden edellytykset.

32 Näissä olosuhteissa Finanzgericht Hamburg on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Onko asetuksen N:o 1/2005 liitteessä I olevan V luvun 1.4 kohdan säännöstä, jonka mukaan eläinten on saatava levätä riittävästi, vähintään tunnin ajan 14 tunnin matkan jälkeen, erityisesti juottamista ja tarvittaessa ruokkimista varten, ennen kuin kuljetusta voidaan jatkaa edelleen 14 tunnin ajan, tulkittava siten, että kuljetusjaksot voidaan keskeyttää myös yhdellä lepotauolla, joka kestää pidempään kuin yhden tunnin, tai useilla lepotauoilla, joista yksi kestää vähintään tunnin?

2) Onko vientituen maksamiseen toimivaltainen jäsenvaltion elin sidottu asetuksen N:o 817/2010 2 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuun poistumispaikan virkaeläinlääkärin mainintaan sillä seurauksella, että vain viranomaiset, joiden vastuulle [kyseisen eläinlääkärin] menettely on luettava, voivat tutkia [kieltävän maininnan] lainmukaisuuden, vai onko [kyseinen] maininta pelkkä viranomaisen menettelytoimi, joka voidaan riitauttaa vain samanaikaisesti niillä oikeussuojakeinoilla, jotka ovat sallittuja maksamiseen toimivaltaisen elimen asiaratkaisun riitauttamiseksi?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen kysymys

33 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy ensimmäisen kysymyksen ensimmäisessä osassa, onko asetuksen N:o 1/2005 liitteessä I olevan V luvun 1.4 kohtaa tulkittava siten, että kun siinä tarkoitettuihin lajeihin kuuluvia eläimiä ja erityisesti nautaeläimiä kuljetetaan maanteitse, kaksi 14 tunnin pituista siirtovaihetta voidaan keskeyttää yli yhden tunnin pituisen lepojakson ajaksi.

34 On syytä todeta, että tähän kysymykseen vastataan nimenomaisesti mainitussa säännöksessä, jonka mukaan siinä tarkoitettuihin lajeihin kuuluvien eläinten on saatava levätä riittävästi ”vähintään tunnin ajan” 14 tunnin matkan jälkeen. Tästä yksiselitteisestä ilmaisusta ilmenee, että välivaiheen lepojakso voi ylittää yhden tunnin.

35 Kuten julkisasiamies toteaa ratkaisuehdotuksensa 58, 59 ja 62 kohdassa, elävien eläinten kuljetuksen on kuitenkin myös tältä kannalta katsoen täytettävä asetuksen N:o 1/2005 3 artiklassa asetetut yleiset vaatimukset. Kyseisen asetuksen 11 perustelukappaleessa todetaan näet, että erityyppisiin kuljetuksiin liittyviä erityistarpeita koskevia, kyseisen asetuksen liitteessä I olevan V luvun 1.4 kohdan kaltaisia yksityiskohtaisia säännöksiä on tulkittava ja sovellettava sen periaatteen mukaisesti, jonka mukaan eläimiä ei saada kuljettaa niin, että ne voivat loukkaantua tai kärsiä tarpeettomasti, joka on ilmaistu mainitun 3 artiklan ensimmäisessä kohdassa ja jonka tietyistä yleisistä seurauksista säädetään mainitun artiklan toisessa kohdassa. Viimeksi mainittuihin kuuluvat kyseisen toisen kohdan a ja f alakohdassa mainitut periaatteet, joiden mukaan kuljetusmatkan keston on oltava mahdollisimman lyhyt ja kuljetus on suoritettava viipymättä.

36 Liitteessä I olevan 1.4 kohdan d alakohdassa säädetystä lepojaksosta, jonka aikana eläimet on juotettava ja tarvittaessa ruokittava, on todettava, että se on tarkoitettu – kuten säännöksen sanamuoto osoittaa – siihen, että kuljetettavat eläimet voisivat levätä ja toipua edeltäneen siirtovaiheen aiheuttamasta väsymyksestä ja rasituksesta ja että toinen siirtovaihe voidaan näin ollen aloittaa hyvissä olosuhteissa. Niin kauan kuin ajoneuvon pysäyttäminen on tämän lepoon liittyvän olennaisen tarpeen vaatima, kyseistä pysäyttämistä voidaan pitää perusteltuna, eikä merkitystä ole sillä, onko sen pidentyminen yksinomaan tämän tarpeen vai myös itse kuljetukseen liittyvien muiden tarpeiden vaatima.

37 Välivaiheen lepojakson kesto ei näin ollen voi koskaan olla sellainen, että siitä aiheutuu kuljetetuille eläimille loukkaantumisen tai tarpeettoman kärsimyksen vaara kyseiseen lepojaksoon ja kuljetukseen liittyvissä konkreettisissa olosuhteissa, kun näitä tarkastellaan kokonaisuutena. Vientitukien maksamiseen toimivaltaisen kansallisen viranomaisen ja tarvittaessa kansallisten tuomioistuinten tehtäviin kuuluu kussakin yksittäistapauksessa tehdä tässä suhteessa vaadittavat arvioinnit, ja niiden on otettava huomioon kaikki asian kannalta merkitykselliset seikat ja etenkin se, ovatko toteutetut järjestelytoimenpiteet olleet asianmukaisia.

38 Samalla on syytä todeta, että asetus N:o 1/2005 on esteenä sille, että kyseisen asetuksen liitteessä I olevan V luvun 1.4 kohdassa tarkoitetut kuljetusmatka-ajat ja lepojaksot yhteenlaskettuina ylittävät 29 tuntia, kuitenkin sillä varauksella, että niitä on saman luvun 1.8 kohdan mukaisesti mahdollista pidentää kahdella tunnilla eläinten edun vuoksi, tämän kuitenkaan estämättä kyseisen asetuksen kuljetuksen viivästymistä koskevan 22 artiklan säännösten soveltamista, jos kyseisen asetuksen säännöksiä ei voida soveltaa odottamattomien olosuhteiden vuoksi.

39 Kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 51–55 kohdassa todennut, yhtäältä on niin, että jos hyväksyttäisiin, että kuljetusmatka-ajat ja lepojaksot voivat yhteenlaskettuina ylittää 29 tuntia, tämä olisi vastoin asetuksen N:o 1/2005 3 artiklan ensimmäisessä kohdassa säädettyä, tämän tuomion 35 kohdassa mieliin palautettua periaatetta, jonka mukaan eläimiä ei saada kuljettaa niin, että ne voivat loukkaantua tai kärsiä tarpeettomasti, ja kyseisen periaatteen seurauksia eli velvollisuutta rajoittaa kuljetusmatka-ajan kesto mahdollisimman lyhyeksi ja suorittaa kuljetus viipymättä. Kyseisen asetuksen liitteessä I olevan V luvun 1.5 kohdassa säädetään tältä osin, että kyseisen V luvun 1.4 kohdan mukaisesti vahvistetun kuljetusmatka-ajan jälkeen eläimet on purettava kuormasta, ruokittava ja juotettava ja niiden on annettava levätä vähintään 24 tuntia. Toisaalta tätä tulkintaa tukee se seikka, että mainitun luvun 1.8 kohdassa säädetään, että kyseisen luvun 1.4 kohdassa tarkoitettuja kuljetusmatka-aikoja voidaan pidentää vain kahdella tunnilla yksinomaan eläinten edun vuoksi, erityisesti jos kuljetuksen määräpaikka on lähellä.

40 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy ensimmäisen kysymyksen toisessa osassa pääasiallisesti, onko asetuksen N:o 1/2005 liitteessä I olevan V luvun 1.4 kohdan d alakohtaa tulkittava siten, että siinä tarkoitettuihin lajeihin kuuluvia eläimiä ja etenkin nautaeläimiä kuljetettaessa kaksi enintään 14 tunnin siirtovaihetta, jotka on keskeytettävä vähintään yhden tunnin pituisella lepojaksolla, voivat sisältää myös muita pysähdystaukoja.

41 Siitä seikasta riippumatta, että kyseisten eläintenkuljetusajoneuvojen kuljettajien pakottaminen siihen, että he pysähtyisivät vasta enintään 14 tunnin pituisen siirtovaiheen päätyttyä, olisi konkreettisesti mahdotonta, on syytä todeta, että normaaliolosuhteissa kuljetusvaihe, jonka aikana ajoneuvoa ei liikennöidä ja jonka aikana se pysäytetään, on kuljetettaville eläimille objektiivisesti ottaen vähemmän raskas kuin siirtovaihe, kuten ilmenee asetuksen N:o 1/2005 2 artiklan t alakohdassa olevasta ”lepopaikan”, joka tarkoittaa ”pysähdyspaikkaa, joka ei ole määräpaikka”, määritelmästä ja eläinten terveyttä ja hyvinvointia käsittelevän tiedekomitean 11.3.2002 antaman, eläinten hyvinvointia kuljetuksen aikana koskevan kertomuksen muutamista kohdista, joissa korostetaan ajoneuvon liikkumisen negatiivisia seurauksia kuljetettavien eläinten hyvinvoinnille. Näin ollen sitä, että enintään 14 tuntia kestävään siirtovaiheeseen sisältyy yksi tai useampia pysähdysvaiheita, ei ole lähtökohtaisesti pidettävä epäsuotuisana eläinten hyvinvoinnille.

42 Tämän lisäpysähdysvaiheen tai näiden lisäpysähdysvaiheiden on tästä huolimatta oltava perusteltavissa itse kuljetukseen liittyvillä tarpeilla, ja toisaalta ne on lisättävä siirtovaiheisiin laskettaessa sen enintään 14 tunnin pituisen siirtovaiheen kestoa, johon ne sisältyvät, asetuksen N:o 1/2005 liitteessä I olevan V luvun 1.4 kohdan d alakohdan mukaisesti.

43 Ensimmäiseen kysymykseen on näin ollen vastattava niin, että asetuksen N:o 1/2005 liitteessä I olevan V luvun 1.4 kohdan d alakohtaa on tulkittava siten, että kun siinä tarkoitettuihin lajeihin kuuluvia eläimiä ja erityisesti nautaeläimiä, vasikoita lukuun ottamatta, kuljetetaan maanteitse, siirtovaiheiden välinen lepojakso voi lähtökohtaisesti kestää yli tunnin. Jos kyseinen lepojakso kestää yli tunnin, sillä ei kuitenkaan saada aiheuttaa kuljetettaville eläimille loukkaantumisen tai tarpeettoman kärsimyksen vaaraa kyseiseen lepojaksoon ja kuljetukseen liittyvissä konkreettisissa olosuhteissa, kun näitä tarkastellaan kokonaisuutena. Lisäksi kuljetusmatka-ajat ja lepojaksot, sellaisina kuin niistä säädetään kyseisen luvun 1.4 kohdan d alakohdassa, eivät yhteenlaskettuina saa ylittää 29 tuntia, kuitenkin siten, että niitä voidaan pidentää kahdella tunnilla eläinten edun vuoksi kyseisen luvun 1.8 kohdan mukaisesti, tämän kuitenkaan estämättä kyseisen asetuksen 22 artiklan soveltamista odottamattomissa olosuhteissa. Toisaalta kukin enintään 14 tunnin siirtovaihe voi sisältää yhden tai useamman pysähdysvaiheen. Nämä pysähdysvaiheet on lisättävä siirtovaiheisiin laskettaessa sen enintään 14 tunnin pituisen siirtovaiheen kokonaiskestoa, johon ne sisältyvät.

Toinen kysymys

44 Toisella kysymyksellään ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy pääasiallisesti, onko asetusta N:o 817/2010 tulkittava siten, että nautojen vientituen maksamiseen toimivaltainen viranomainen on sidottu mainintaan, jonka poistumispaikan virkaeläinlääkäri on tehnyt asianomaisten eläinten poistumisen unionin tullialueelta todistavaan asiakirjaan ja jonka mukaan asetuksen N:o 1/2005 säännöksiä ei ole kuljetuksen aikana noudatettu kaikkien kyseisten eläinten tai joidenkin niistä osalta.

45 Ensiksi on tärkeää todeta, että asetuksen N:o 817/2010 2 artiklan 2–4 kohdan mukaan poistumispaikan virkaeläinlääkärin tehtäviin kuuluu ainoastaan tarkistaa, että asetuksen N:o 1/2005 sovellettavia säännöksiä on noudatettu, ja laatia vientituen maksamiseen toimivaltaiselle viranomaiselle kertomus, jossa varmennetaan toimitettujen tarkastusten lopputulokset, joista tehdään maininta myös siihen asiakirjaan, jolla todistetaan eläinten poistuneen unionin tullialueelta.

46 Asetuksen N:o 817/2010 5 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaan sen arvioiminen, onko kyseisen kuljetuksen aikana noudatettu asetuksen N:o 1/2005 sovellettavia säännöksiä vai ei, kuuluu sitä vastoin vientituen maksamiseen toimivaltaiselle viranomaiselle, ja kyseisen päätöksen on perustuttava asetuksen N:o 817/2010 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin asiakirjoihin ja/tai kaikkiin muihin sen käytettävissä oleviin, kyseisen asetuksen noudattamista koskeviin todisteisiin. Mainitun 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitetaan unionin alueella suoritetun kuljetuksen osalta asiakirjaa, jolla eläinten todistetaan poistuneen kyseiseltä alueelta, sellaisena kuin poistumispaikan virkaeläinlääkäri on sen täydentänyt viimeksi mainitun asetuksen 2 artiklan 3 tai 4 kohdan mukaisesti. Kyseisen

viranomaisen käytettävissä oleviin muihin asiakirjoihin kuuluu lisäksi saman asetuksen 2 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettu virkaeläinlääkärin kertomus. Kyseisen asetuksen liitteessä I annetun mallin mukaisesti laaditun kertomuksen on sisällettävä tarkat tiedot ja huomautukset, joiden nojalla vientituen maksamiseen toimivaltaisen viranomaisen on tarvittaessa mahdollista yksityiskohtaisesti saada tietoonsa ne syyt, joiden vuoksi poistumispaikan virkaeläinlääkäri on pitänyt kaikkien kuljetettujen eläinten tai niiden osan tarkastuksista saatuja tuloksia epätyydyttävinä ja joiden vuoksi tämä on maininnut tämän arvioinnin asiakirjassa, jolla eläinten todistetaan poistuneen unionin tullialueelta, siten kuin mainitussa 2 artiklan 4 kohdassa säädetään.

47 Toiseksi on syytä palauttaa mieliin ratkaisu, jonka unionin tuomioistuin teki aikaisemmin voimassa olleen lainsäädännön nojalla päinvastaisessa tilanteessa, jossa poistumispaikan virkaeläinlääkäri oli maininnassaan arvioinut, että elävien eläinten kuljetuksen kannalta merkityksellisiä säännöksiä oli noudatettu, ja jossa unionin tuomioistuin katsoi, ettei poistumispaikan virkaeläinlääkärin näin tekemä maininta ollut tältä osin kumoamaton näyttö, joten kyseinen maininta ei sitonut nautojen vientituen maksamiseen toimivaltaista viranomaista, jos olemassa oli päinvastaisen tilanteen osoittavia objektiivisia ja konkreettisia seikkoja (ks. vastaavasti tuomio 13.3.2008, Viamex Agrar Handel, C-96/06, EU:C:2008:158, 34, 35, 37 ja 41 kohta ja tuomio 25.11.2008, Heemskerk ja Schaap, C-455/06, EU:C:2008:650, 25 ja 30 kohta).

48 Tämä oikeuskäytännössä vahvistettu näkökanta on edelleen ajankohtainen, koska noissa tuomioissa merkitykselliset säännökset olivat pääasiallisesti samoja kuin nykyisin voimassa olevat säännökset.

49 Jos poistumispaikan virkaeläinlääkärin tekemä arviointi voidaan kyseenalaistaa tämän katsoessa, että eläimet on kuljetettu niiden säännösten mukaisesti, joiden noudattaminen on vientituen saantiedellytyksenä, mitään syytä ei ole siihen, että asia olisi toisin silloin, kun tämä tekee päinvastaisen arvioinnin.

50 Näin ollen on siis niin, että asetuksen N:o 817/2010 säännösten mukaan päätös siitä, onko vientituen saantioikeuden edellytyksiä – ja etenkin asetuksen N:o 1/2005 sovellettavia säännöksiä – noudatettu, kuuluu kyseisen tuen maksamiseen toimivaltaisen kansallisen viranomaisen toimivaltaan; poistumispaikan virkaeläinlääkärin asetukseen N:o 817/2010 perustuvan yhteistyön puitteissa antamia tietoja pidetään kyllä näyttönä, mutta se on kumottavissa.

51 Tämä pätee varsinkin tilanteessa, jossa – kuten pääasiassa – kyseisen eläinlääkärin tekemä arviointi ei koske eläinten fyysistä tilaa ja terveyttä, joiden arviointi edellyttää asetuksen N:o 817/2010 viidennen perustelukappaleen mukaan asiantuntemusta ja kokemusta, joten on perusteltua, että tarkastuksen tekijän on oltava eläinlääkäri. Merkityksellisyyttä koskevaa olettamaa, joka luonnollisesti liittyy ammattilaisen oman asiantuntemuksensa alalla tekemiin arviointeihin, ei sovelleta silloin, kun nämä arvioinnit koskevat tämän asiantuntemuksen alaan kuulumattomia kysymyksiä.

52 Toiseen kysymykseen on näin ollen vastattava niin, että asetusta N:o 817/2010 on tulkittava siten, ettei nautojen vientitukien maksamiseen toimivaltainen viranomainen ole sidottu mainintaan, jonka poistumispaikan virkaeläinlääkäri on tehnyt asianomaisten eläinten poistumisen unionin tullialueelta todistavaan asiakirjaan ja jonka mukaan asetuksen N:o 1/2005 sovellettavia säännöksiä ei ole kuljetuksen aikana noudatettu kaikkien kyseisten eläinten tai joidenkin niistä osalta.

Oikeudenkäyntikulut

53 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) **Eläinten suojelusta kuljetuksen ja siihen liittyvien toimenpiteiden aikana sekä direktiivien 64/432/ETY ja 93/119/EY ja asetuksen (EY) N:o 1255/97 muuttamisesta 22.12.2004 annetun neuvoston asetuksen N:o 1/2005 liitteessä I olevan V luvun 1.4 kohdan d alakohtaa on tulkittava siten, että kun siinä tarkoitettuihin lajeihin kuuluvia eläimiä ja erityisesti nautaeläimiä, vasikoita lukuun ottamatta, kuljetetaan maanteitse, siirtovaiheiden välinen lepojakso voi lähtökohtaisesti kestää yli tunnin. Jos kyseinen lepojakso kestää yli tunnin, sillä ei kuitenkaan saada aiheuttaa kuljetettaville eläimille loukkaantumisen tai tarpeettoman kärsimyksen vaaraa kyseiseen lepojaksoon ja kuljetukseen liittyvissä konkreettisissa olosuhteissa, kun näitä tarkastellaan kokonaisuutena. Lisäksi kuljetusmatka-ajat ja lepojaksot, sellaisina kuin niistä säädetään kyseisen luvun 1.4 kohdan d alakohdassa, eivät yhteenlaskettuina saa ylittää 29 tuntia, kuitenkin siten, että niitä voidaan pidentää kahdella tunnilla eläinten edun vuoksi kyseisen luvun 1.8 kohdan mukaisesti, tämän kuitenkaan estämättä kyseisen asetuksen 22 artiklan soveltamista odottamattomissa olosuhteissa. Toisaalta kukin enintään 14 tunnin siirtovaihe voi sisältää yhden tai useamman pysähdysvaiheen. Nämä pysähdysvaiheet on lisättävä siirtovaiheisiin laskettaessa sen enintään 14 tunnin pituisen siirtovaiheen kokonaiskestoa, johon ne sisältyvät.**

2) **Yksityiskohtaisten sääntöjen säätämisestä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 nojalla elävien nautaeläinten hyvinvointia kuljetuksen aikana koskevien, vientitukia myönnettäessä noudatettavien vaatimusten osalta 16.9.2010 annettua komission asetusta (EU) N:o 817/2010 on tulkittava siten, ettei nautojen vientitukien maksamiseen toimivaltainen viranomainen ole sidottu mainintaan, jonka poistumispaikan virkaeläinlääkäri on tehnyt asianomaisten eläinten poistumisen Euroopan unionin tullialueelta todistavaan asiakirjaan ja jonka mukaan asetuksen N:o 1/2005 sovellettavia säännöksiä ei ole kuljetuksen aikana noudatettu kaikkien kyseisten eläinten tai joidenkin niistä osalta.**

Allekirjoitukset